

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/65/2017
Identifikačné číslo spisu: 2513204471
Dátum vydania rozhodnutia: 29. novembra 2017
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:2513204471.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v spore žalobcu T. W., bývajúceho v L., zastúpeného advokátskou kanceláriou RS legal, s.r.o., so sídlom v Piešťanoch, M. Waltariho 7, IČO: 36 864 358, proti žalovanej U. W., bývajúcej v L., zastúpenej advokátom JUDr. Daliborom Kuciaňom, so sídlom v Piešťanoch, Nitrianska 5, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp.zn. 8 C 76/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 23. septembra 2015 sp.zn. 11 Co 285/2015, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 23. septembra 2015 sp.zn. 11 Co 285/2015, uznesenie Krajského súdu v Trnave z 31. marca 2017 sp.zn. 11 CoP 48/2017 vo výroku, ktorým zmenil II. výrok uznesenia súdu prvej inštancie o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a uznesenie Okresného súdu Piešťany zo 16. februára 2016 č.k. 8 C 76/2013-134 v II. výroku, ktorým rozhodol o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov z r u š u j e.II. Vec v rozsahu zrušenia rozsudku Krajského súdu v Trnave z 23. septembra 2015 sp.zn. 11 Co 285/2015 vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Piešťany (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 24. februára 2015 č.k. 8 C 76/2013-74 rozhodol, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len BSM) patrí trojizbový byt číslo 51 s príslušenstvom nachádzajúci sa na 2. poschodí bytového domu v L. na ulici X. súp. č. 2861, orien. č. 135, postavený na parc. č. 9974, k.ú. L., zastavané plochy a nádvoría o výmere 1206 m² (parcelsa registra „C“) a podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastnícky podiel k pozemku o veľkosti 68/6077, ktorý byt, nebytové priestory a pozemok sú zapísané Okresným úradom Piešťany, katastrálny odbor v KN na LV č. XXXX k.ú. L.. Z vecí patriacich do BSM do výlučného vlastníctva žalovanej prikázal trojizbový byt číslo 51 s príslušenstvom nachádzajúci sa na 2. poschodí bytového domu v L. na ulici X. súp. č. 2861, orien. č. 135, postavený na parc. č. 9974, k.ú. L., zastavané plochy a nádvoría o výmere 1206 m² (parcelsa registra „C“) a podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastnícky podiel k pozemku o veľkosti 68/6077, ktorý byt, nebytové priestory a pozemok sú

zapísané Okresným úradom Piešťany, katastrálny odbor v KN na LV č. XXXX k.ú. L.. Žalovanej uložil povinnosť vyplatiť žalobcovi z titulu finančného vyrovnania sumu 31.638,79 € do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Taktiež jej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 100% náhrady trov konania. Súd mal preukázané, že do bezpodielového spoluvlastníctva strán patrí iba byt, nakoľko strany iné veci patriace do BSM neoznačili. Medzi stranami nebola sporná skutočnosť, komu prikázať byt do výlučného vlastníctva, ani hodnota nehnuteľnosti v čase zániku BSM, a to v sume 50.000 €. Žalobca však žiadal zohľadniť sumu 13.277,57 € (400.000 Sk), ktorú za predmetný byt zaplatili jeho rodičia z vlastných finančných prostriedkov v prospech žalobcu, s čím žalovaná nesúhlasila. Súd dospel k záveru, že pri vyporiadaní BSM strán je potrebné prihliadnuť na sumu 13.277,57 €, nakoľko ju žalobca vynaložil na spoločný majetok - predmetný byt, zo svojho, keďže ide iba o záväzok žalobcu, ktorý získal peniaze od svojich rodičov, ktoré je povinný vrátiť z titulu bezdôvodného obohatenia. Ustálil, že podiel žalobcu predstavoval sumu 25.000 € (1/2 z 50.000 €), ku ktorej však bolo potrebné pripočítať polovicu sumy 13.277,57 €, ktorú žalobca vynaložil zo svojho na spoločný byt. Žalovanej tak uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 31.638,79 € ako finančné vyrovnanie hodnoty jeho podielu. Uvedený rozsudok súdu prvej inštancie napadla žalovaná odvolaním. 2. Krajský súd v Trnave rozsudkom z 23. septembra 2015 sp.zn. 11 Co 285/2015, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu ako vecne správny (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.) a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 593,62 € do rúk jeho advokátky do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie dodal, že v zmysle § 150 Občianskeho zákonníka vyporiadanie BSM pozostáva jednak zo stránky kvalitatívnej, t.j. usporiadania vlastníctva k jednotlivým veciam patriacich do BSM, jednak zo stránky kvantitatívnej, ktorá sa týka hodnotových podielov strán - bývalých manželov. Považoval za správne závery súdu prvej inštancie v časti rozsahu BSM, ocenenia vecí patriacich do BSM, ako aj rozhodnutie o prikázaní nehnuteľností do výlučného vlastníctva žalovanej. Ohľadom zahrnutia sumy 13.277,57 € do vyporiadania BSM odvolací súd uviedol, že pri posúdení veci nie je právne významné, či sa v prípade poskytnutia danej sumy jednalo o pôžičku, dar alebo bezdôvodné obohatenie, keď z vyjadrení rodičov žalobcu vyplynulo, že títo mali záujem pomôcť žalobcovi, a preto uhradili kúpnu cenu za byt. Na základe uvedeného je preto potrebné považovať za legitímnu požiadavku žalobcu na uhradenie tejto sumy vo výške zodpovedajúcej pomeru veľkosti podielu, ktorého sa každému z bývalých manželov dostáva z BSM. Uvedený záver by platil i v prípade, pokiaľ by sa vychádzalo z toho, že predmetná suma bola vlastne poskytnutá oboom stranám, kedy by sa na takomto dlhu taktiež podieľala každá zo strán v rovnakom podiele. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. 3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“). Prípustnosť a dôvodnosť dovolania odôvodňovala ustanoveniami § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom) a § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci). Dovolateľka namietala, že rozhodnutia súdov nižšej inštancie sú svojvoľné, arbitrárne, nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené. Vytýkala, že súd prvej inštancie nedostatočne odôvodnil posúdenie sumy 13.277,57 € (400.000 Sk) ako bezdôvodné obohatenie, pričom súdy oboch inštancií sa nevysporiadali s podstatnými argumentmi žalovanej tvrdenými v priebehu konania. Mala za to, že súd prvej inštancie taktiež nesprávne aplikoval ustanovenie § 135 ods. 1 a 2 O.s.p. Vytýkala, že súd odňal žalovanej možnosť konať pred súdom aj tým, že žalovanej nedoručil opravný návrh žalobcu, čím jej tak nebol doručený návrh na začatie konania. Zároveň jej súd prvej inštancie nedoručil ani návrh žalobcu na zmenu petitu, ako ani jej nebolo doručené vyjadrenie žalobcu k odvolaniu vo veci samej, čo zakladá odopretie jej práva na spravodlivý proces (ESLP vo veci Trančíková). Taktiež namietala nesprávne vyhodnotenie dôkazov. Mala za to, že rozhodnutia súdov nižšej inštancie boli založené na nesprávnych skutkových a právnych záveroch. Žiadala zrušiť napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie a uznesenie súdu prvej inštancie o trovách konania a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. 4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu považoval rozhodnutia súdov nižšej inštancie za vecne správne. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie ako nedôvodné odmietol. 5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania

(§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je dôvodné. 6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p. 7. Žalovaná dovolaním napadla potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné. 8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalovaná procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. 9. Žalovaná v dovolaní dôvodne vytýka, že jej bolo odňaté právo konať pred súdom tým, že jej nebolo doručené vyjadrenie žalobcu k ňou podanému odvolaniu, v dôsledku čoho nemala možnosť sa k nemu vyjadriť. Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. 10. Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že k odvolaniu žalovanej (viď č.l. 83 a nasl. spisu) sa písomne vyjadril žalobca podaním z 9. apríla 2015 (viď. č.l. 100 a nasl. spisu), žalovaná však ale nemala možnosť dozvedieť sa o tomto vyjadrení a prípadne sa k nemu aj vyjadriť, lebo súd jej toto vyjadrenie žalobcu nedoručil. Odvolací súd však na vyjadrenie žalobcu pri rozhodovaní prihliadal (viď str. 5 odsek 2 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). 11. V okolnostiach preskúmvanej veci dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu vykazuje znaky relevantné z hľadiska namietaj vady zmätočnosti (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Rešpektujúc právne účinky podaného dovolania, ktoré v konaní nastali, dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v celom rozsahu a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP). Dovolací súd zároveň zrušil aj súvisiace uznesenie Krajského súdu v Trnave z 31. marca 2017 č.k. 11 CoP 48/2017 vo výroku, ktorým zmenil II. výrok uznesenia súdu prvej inštancie o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a uznesenie Okresného súdu Piešťany zo 16. februára 2016 č.k. 8 C 76/2013-134 v II. výroku uznesenia, ktorým rozhodol o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, keďže rozhodnutie o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je vzhľadom na zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci samej predčasné. 12. Vzhľadom na dôvod zrušenia rozhodnutia odvolacieho súdu a skutočnosť, že vec sa vracia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, dovolací súd sa nezaoberal opodstatnenosťou uplatnenia iných dovolacích námietok. 13. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd (§ 453 ods. 3 CSP). 14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

